higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT (BEROEPSGERIG)

VOLHOUBARE TOERISME IN SUID-AFRIKA EN STREEKSREISE
NKR VLAK 3

14 November 2022

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 9 bladsye.

Kopiereg voorbehou

VRAAG 1

1.1 1.1.1

1. Madagaskar
2. Namibië
3. Suid-Afrika
4. Botswana
5. Mosambiek
6. Zimbabwe
7. Tanzanië
8. Mauritius
9. Kenia
10. Seychelle (10 × 1) (10)

1.1.2 A

- Cape Cross
- Caprivistrook
- Etosha Nasionale Park
- Visriviercanyon
- Keetmanshoop
- Kolmanskop
- Kokerboomwoud
- Seekus van die Dood
- Sossusvlei
- Spitzkoppe
- Swakopmund
- Twyfelfontein
- Duin 45
- Christuskerk
- Welwitschiaroete
- Namibwoestyn
- Duwisib-kasteel
- Dooievlei

(Enige TWEE aanvaarbare antwoorde) (2)

1.1.2 B

- Donkin-gedenkteken
- Tuinroete
- Gold Reef City
- Isimangaliso-vleilandpark
- Kgalagadi-oorgrenspark, Noord-Kaap
- Kirstenbosch
- Krugerwildtuin
- Magaliesberg
- Pilanesberg Nasionale Park
- Robbeneiland
- Soweto
- Soweto-torings
- Stellenbosch, Wes-Kaap
- Tafelberg
- uKhahlamba Drakensberg Nasionale Park

- Uniegebou
- V&A Waterfront.
- Vilakazistraat
- Bartolomeu Diaz-museum
- Kangogrotte
- Die Uilhuis
- Ou Raadsaal
- Goue Myl, Durban
- Moses Mabhida- (ENGLISH: **Mabhida**, not Mbidha) stadion
- Sun City
- Haaihokduik
- Walviskyk
- Rekspring
- Strande

(Enige TWEE aanvaarbare antwoorde) (2)

1.1.2 C
- Chobe Nasionale Park
- Okavangodelta
- Tsodilo-heuwels
- Nxai Pan Nasionale Park
- Kgalagadi Oorgrenspark
- Mokolodi Natuurreservaat
- Khama-renosterbewaringsgebied
- Moremi Nasionale Park
- Makgadigadi-soutpan
- Tuli-blok
- Die Kalahari

(Enige TWEE aanvaarbare antwoorde) (2)

1.1.2 D
- Victoriawaterval
- Zambezirivier
- Chinhoyi-grotte
- Bulawayo
- Mutare
- Groot Zimbabwe Nasionale Monument
- Hwange Nasionale Park
- Matobo Nasionale Park
- Mana-poele Nasionale Park
- Karibameer
- Matopo-heuwels

(Enige TWEE aanvaarbare antwoorde) (2)

1.1.2 E
- Port Louis
- Port Louis- basaar
- Chinatown, Port Louis
- Old Port Louis- teater
- Blue Penny-museum
- Natuurhistoriese museum, Port Louis
- Mauritiaanse Posmuseum
- Rochesterwaterval
- Black River Gorge Nasionale Park
- Mauritius Nasionale Botaniese Tuin
- Blue Bay-marienepark
- Balaclava-ruïnes
- Grand Ile aux Cerf-eilandbassin (ENGLISH: **Grand Ile**, not GrandIle)
- Gabriel-eiland

(Enige TWEE aanvaarbare antwoorde) (2)

1.2 1.2.1 Woestyn
1.2.2 Moeras
1.2.3 Grootwild
1.2.4 Kus
1.2.5 Indiese Oseaan-eiland

(5 × 2) (10)
[30]

VRAAG 2

2.1
2.1.1 Uitstappie
2.1.2 Belanghebbendes
2.1.3 Besienswaardigheid/attraksie
2.1.4 Museum
2.1.5 Natuurlike hulpbron
2.1.6 Skaars hulpbron
2.1.7 Infrastruktuur:
2.1.8 Ompad
2.1.9 Bruto binnelandse produk
2.1.10 Openbare goedere

(10 × 1) (10)

2.2 2.2.1

- Natuurrampe, bv vloede, aardbewings
- Ongunstige weerstoestande
- Brande
- Ongelukke
- Burgerlike/politieke onrus
- Stakings
- Meganiese onklaarraking van vervoer
- Kragonderbreking/Beurtkrag
- Siekte
- Noodinstandhouding

(Enige SES aanvaarbare antwoorde)(6 × 1) (6)

2.2.2

- Moet nooit saans alleen loop nie.
- Kry ’n kaart en beplan jou roete.
- Selfone, beursies en duur juweliersware moenie sigbaar wees nie.
- Moenie groot somme geld dra nie.
- Loop slegs in goed beligte areas.
- Bly in groepe.
- Moenie duimgooi nie.
- Gebruik slegs geregistreerde, gekwalifiseerde toergidse.
- Moenie snags treindienste gebruik nie.

(Enige SES aanvaarbare antwoorde)(6 × 1) (6)

2.2.3

- September – Macufe-fees (2)
- Oktober – Roosfees (2)

2.3 Primêre bestemming
Die belangrikste besienswaardigheid/attraksie wat toeriste beplan om te besoek

(2)

Sekondêre bestemming
Die besienswaardighede/attraksies wat toeriste teëkom op pad na die belangrikste besienswaardigheid. (2)

[30]

VRAAG 3

3.1

- Organiseer Erfenisdag en versoek almal om klere te dra wat hul erfenis weerspieël.
- Skep geleenthede om erfenis te deel.
- Skep geleenthede/besienswaardighede om erfenis ten toon te stel.
- Behandel kultuurerfenis met waardigheid en respek.
- Versoek kliënte om plaaslike kultuur en gebruike te respekteer.
- Lig jou kliënte in hoe om met die plaaslike gemeenskap in interaksie te tree, en plaaslike kultuur en gebruike te respekteer.
- Moedig kliënte aan om handwerk te koop wat plaaslik gemaak word.
- Maak seker dat kliënte nie godsdienstige, kulturele of natuurlike artefakte beskadig of verwyder nie.
- Fasiliteer geletterdheids- en ander opvoedkundige programme vir personeel en inheemse mense.

(Enige VIER aanvaarbare antwoorde) (4 × 2) (8)

3.2

- Langa-gemeenskap
- Wes-Kaapse regering
- Handwerkwinkels (Enige TWEE antwoorde) (2 × 2) (4)

3.3

- Veiligheid en sekuriteit
- Onderwys en opleiding
- Finansiering van toerisme en toegang tot finansiering
- Aansporings vir investering, buitelandse investering
- Omgewingsbestuur
- Produkontwikkeling
- Infrastruktuur:
- Vervoer
- Jeugontwikkeling
- Bemarking en promosie (Enige VIER aanvaarbare antwoorde) (ENGLISH: Delete **Nairobi**.)(4 × 2) (8)

3.4

- Interaksie met toeriste help om kulturele trots en gemeenskapsidentiteit te bevorder.
- Help mense in klein gemeenskappe om trots op hul kultuur te wees.
- Wanneer plaaslike gemeenskappe met internasionale toeriste in interaksie tree, leer hulle baie oor ander kulture.
- Verbeter die lewenstandaard iin plaaslike gemeenskappe.
- Help om werksgeleenthede te skep, wat tot armoedeverligting in baie huise lei. (Enige TWEE aanvaarbare antwoorde) (2 × 2) (4)

3.5 3.5.1 Kosjer (2)

3.5.2 Kosjer (2)

3.5.3 Halaal (2)

[30]

VRAAG 4

4.1 4.1.1 Moslems
4.1.2 Jode (2 × 2) (4)

4.2
- Besoekers moet hulle skoene uittrek.
- Betree die tempel kaalvoet of met sokkies.
- Besoekers se kleredrag moet kuis/fatsoenlik wees, en verkieslik nie swart nie.
- Besoekers sit op die tapytvloer.
- Mans en vroue sit verwyder van mekaar.

(Enige VIER antwoorde) (4)

4.3 4.3.1 Gaborone (1)

4.3.2 Sir Seretse Khama (1)

4.3.3 Engels (1)

4.3.4 Pula (1)

4.3.5 Maputo (1)

4.3.6 Maputo (1)

4.3.7 Portugees (1)

4.3.8 Mosambiekse metical (1)

4.3.9 Nairobi (1)

4.3.10 Jomo Kenyatta (1)

4.3.11 Swahili (1)

4.3.12 Keniaanse sjieling (1)

4.4 Afstand van bestemming. Hoe lank sal dit duur om die besienswaardigheid te bereik?
Tyd wat dit duur om 'n besienswaardigheid te verken
Oopmaak- en sluitingstye van besienswaardighede
Snelheidsgrense op paaie
Aard van paaie bepaal hoe lank dit sal duur, bv kronkelend, bergagtig.
Algemene toestand van die paaie, bv padwerk
Watter tyd van die dag jy reis
Watter tyd van die jaar jy reis
Afstand na parkering by die besienswaardigheid
(Enige VYF aanvaarbare antwoorde) (5 × 2) (10)

[30]

VRAAG 5

5.1	5.1.1	G	
	5.1.2	A	
	5.1.3	J	
	5.1.4	I	
	5.1.5	H	
	5.1.6	B	
	5.1.7	C	
	5.1.8	D	
	5.1.9	E	
	5.1.10	F	
			(10 × 1) (10)

5.2	5.2.1	Avontuurtoeris	(2)
	5.2.2	Godsdienstoeris/godsdienstige toeris	(2)
	5.2.3	Kultuurtoeris	(2)
	5.2.4	Gesondheidstoeris	(2)
	5.2.5	Sporttoeris	(2)

5.3	5.3.1	Rommelstrooiery/Besoedeling	(2)

5.3.2
- Maak landskappe onaantreklik vir toeriste
- Besoedel die omgewing
- Hoë opruimingskoste
- Skadelik vir mense
- Diere kan siek of beseer raak.
- Siektes kan uitbreek.
- Dit kan knaagdiere lok.

(Enige VIER aanvaarbare antwoorde)(4 × 1) (4)

5.3.3
- Stel regsvoorskrifte/regulasies oor rommelstrooiery in werking.
- Boetes vir rommelstrooiery moet in werking gestel word.
- Vertoon kennisgewingborde wat rommelstrooiery verbied.
- Plaas vuilgoeddromme op strategiese plekke.
- Opvoedkundige veldtogte om bewustheid van rommelstrooiery te skep
- Begin om afval te herwin.
- Betrek kinders en jongmense by projekte teen rommelstrooiery.

(Enige VIER aanvaarbare antwoorde) (4 × 1) (4)

[30]

VRAAG 6

6.1
Radio
Internet
Media – gedruk
Media – elektronies
Sosiale media
Koerante
Tydskrifte
Bedryfspublikasies
(Enige VIER aanvaarbare antwoorde)(4 × 1) (4)

6.2.2
Gevoel van trots wanneer jy die landsvlag sien
Gevoel van patriotisme wanneer jy die volkslied sing
Taal wat mense praat
Oorgedra van geslag tot geslag, bv rassisme, nierassigheid
Herinneringe aan ervarings uit kinderjare
Storievertelling deur lede van ouer geslag
(Enige TWEE aanvaarbare antwoorde) (2 × 2) (4)

6.2 6.2.1
Museums
Tradisionele kleredrag
Tradisionele kos
Suid-Afrika se natuurlewe
Tafelberg
Musiekinstrumente
(Enige TWEE aanvaarbare antwoorde) (2 × 2) (4)

6.3
Onthou dat ’n kontroversiële vraagstuk twee kante het.
Moet nooit in ’n argument met die toeris betrokke raak nie.
Bly altyd kalm en positief.
Noem feite objektief.
Neem altyd ’n neutrale standpunt in.
Laat die toeris toe om sy/haar standpunt te stel.
Bekom soveel inligting moontlik ten einde ’n objektiewe standpunt te gee.
(Enige VYF aanvaarbare antwoorde) (5 × 2) (10)

Kopiereg voorbehou

6.4

- Afstand wat afgelê moet word
- Ouderdom van die kliënt
- Behoeftes van die kliënt
- Tipe vervoer wat gebruik word
- Tyd van die jaar en datum
- Openbare vakansiedae of Sondae – sekere besienswaardighede kan gesluit wees.
- Koste om besienswaardighede te besoek
- Vertrek- en terugkeertye
- Of daar vir maaltye voorsiening gemaak word

(Enige VIER aanvaarbare antwoorde) (4 × 2) (8)

[30]

[180]